

بررسی علل اثرگذاری بر قالب‌پذیری زنجیره تأمین صنعت تولید و فرآوری ابریشم، به منظور مسأله‌یابی و ارائه راهکارهای مناسب

دکتر مرتضی فرجی

عضو هیأت علمی دانشگاه امام حسین علیه السلام

محمدامین دباغ منش

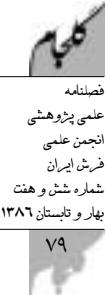
دانشجوی کارشناسی ارشد مدیریت آماد

چکیده

موجود در زنجیره تأمین نخهای ابریشمی و علل اثرگذار زنجیره تأمین بر رقابت‌پذیری زنجیره تأمین صنعت را بررسی کرده و پس از آن راهکارهایی برای بهبود عملکرد زنجیره ارائه نماییم. این مدل بر این مبنای عرضه شده تا عملکرد مدیریت زنجیره تأمین که با چندین شاخص توصیف شده است، با این رویکرد بهبود یابد. در انتها دو فرضیه اصلی و یازده فرضیه فرعی در جهت بهبود عملکرد زنجیره ارائه کرده و صحت آنها را آزموده‌ایم. بررسیها حاکی از این است که بهبود عملکرد زنجیره تأمین متأثر از متغیر مکان‌یابی تولید و متغیر عدم اطمینان است و فعالیتهايی که در مکان‌یابی تولید و سنجش اطمینان زنجیره انجام می‌شود، می‌توانند راهنمای مناسبی برای این امر باشد.

امروزه در فرایند تولید هر نوع کالا، مسأله تأمین یکی از مسائل عمده متولیان تولید است زیرا در صورت عدم توجه لازم به آن تولید دچار مشکلات فراوان و رکود می‌گردد و سهم محصول در بازار رقابت حفظ نخواهد شد. وجود نظام تأمین مطلوب و یکپارچه در صنعت تولید و فرآوری ابریشم، به دلیل شرایط خاص این محصول از قبیل فصلی بودن، حجمی بودن، فسادپذیری، تعدد فعالیت‌های فرآوری محصول نهایی (نخ)، کوچک و پراکنده بودن واحدهای کشاورزی، تمرکز مصرف‌کنندگان (بافت‌گان) در مراکز شهرهای خاص و پایین بودن قیمت و غیره، امری است که مورد توجه و تأیید قرار گرفته است. در این مقاله می‌خواهیم با استفاده از مدل مفهومی ارزیابی عملکرد زنجیره تأمین (اس سوهال) و استفاده از زیر متغیرهای این مدل، وضعیت

■ واژگان کلیدی: ابریشم، زنجیره تأمین، فرش

فصلنامه
علمی پژوهشی
انجمن علمی
فرش ایران
شماره شصت و هشت
بهار و تابستان ۱۳۸۶
۷۹

۱. مقدمه

که نشان می‌دهد کجا تسهیلات جدید تولیدی را برپا کنند. این تصمیم‌گیری استراتژیک شامل تخصیص غیرقابل برگشت سرمایه شرکت است و اغلب روی معیارهای اساسی رقابت زنجیره تأمین شرکت تأثیر شدیدی دارد؛ از قبیل زمان تحويل (lead time)، موجودی، پاسخگویی در برابر تغییرات تقاضا، انعطاف‌پذیری و کیفیت. (Amrik et al,2005) عدم اطمینان در زنجیره تأمین از سه منع حاصل می‌شود: (الف) عدم اطمینان تأمین کننده که از عدم توانایی تأمین کننده در تأمین نیاز واحد تولیدی ناشی می‌شود؛ (ب) عدم اطمینان فرایند که در نتیجه به اعتمادی فرایند تولید و به دلیل از کار افتادگی ماشین آلات صورت می‌گیرد؛ (ج) عدم اطمینان تقاضا که از عدم توانایی در پیش‌بینی دقیق تقاضا ناشی می‌شود. (Chen-Tung Chen et al, 2005) با توجه به موضوعات ذکر شده و اعضا زنجیره هماهنگ شوند. (Vicky Manthou et al, 2004) در شکل ۱ فرایند زنجیره تأمین به صورت شماتیک نشان داده شده است. همان‌طور که در این شکل مشاهده می‌گردد، فرایندهای زنجیره تأمین در ارتباط با نقاط اتصال سازمان با نواحی مختلف محیطی است.

۲. مرور پیشینه تحقیق

۲-۱. مدیریت زنجیره تأمین

مدیریت زنجیره تأمین به شکلهای گوناگون تعریف شده است و بعضی از آن تعاریف به صورت زیر است: مدیریت زنجیره تأمین باعث بهبود کارآیی سازمان می‌شود. (Suhong Li. et al,2004) مکان‌یابی تولید، یکی از مهمترین و با ارزشترین تصمیمات مدیران عملیاتی است

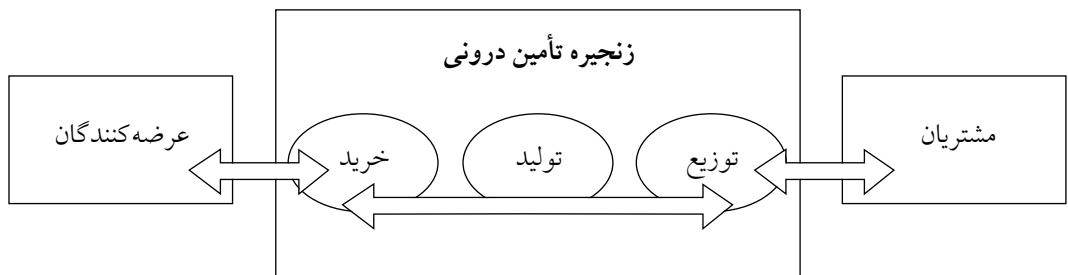
تأمین کننده، تولیدکننده، عمدهفروش، خردفروش و زنجیره تأمین علاوه بر کالا و خدمات، شامل جریان پویا مصرفکننده ختم می‌شود. بنا به تعریف دیگری، و همیشگی اطلاعات بین گامهای مختلف نیز هست. مراحل زنجیره تأمین (شکل ۲) با درخواست مشتری، شروع و باخرید و اراضی نیاز مشتری پایان می‌پذیرد.

۲-۲. هدف زنجیره تأمین

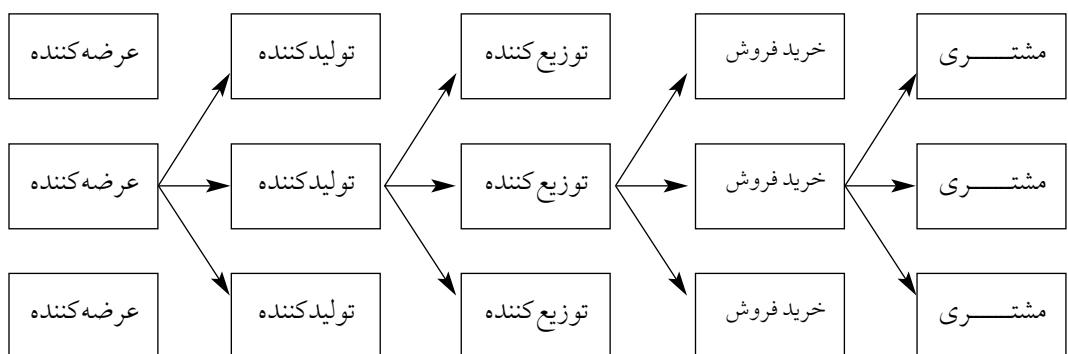
هدف اصلی فعالیتهای مربوط به مدیریت زنجیره تأمین، برآورده کردن تقاضای مشتریان به صورتی است که بتوان محصول مورد نظر را با حداکثر کیفیت و حداقل قیمت در زمان موردنظر به مشتریان تحویل داد. در واقع با به کارگیری مدیریت زنجیره تأمین، تمرکز محدود مدیران و روابط ناسازگار بین قسمت لجستیک، عرضهکنندگان و مشتریان را به اتحادهای استراتژیک و روابط بلندمدت و همکاری تبدیل می‌کنیم. (J. Liu et al, 2005)

تأمین کننده، تولیدکننده، عمدهفروش، خردفروش و یکپارچگی فرایندهای کلیدی کسب و کار از عرضهکننده مواد اولیه تا مصرفکننده نهایی بر روی محصولات، خدمات و اطلاعاتی که برای مشتریان و سهامداران ارزش افزوده دارد. (Treville. et al. 2004)

(Suzanne de مدیریت زنجیره تأمین مجموعه‌ای از نگرشها است که عرضهکننده، تولیدکننده، انبار و فروشگاهها را منسجم می‌کند تا کالاهای در کیمیت و مکان صحیح، تولید و توزیع شوند بدین منظور که هزینه‌ها در حالی که سطح خدمت مشتریان را برآورده می‌کنند، کمینه شوند. (et al, 2005) Jianxun Liu نکته مهم در زنجیره تأمین این است که

شکل ۱- فرایند زنجیره تأمین (Injazz J.Chen, Anthony Paularj)

شکل ۲- مراحل زنجیره تأمین (Sunil Chopra, Peter Meindel 2001)

۲-۳. معیارهای عملکرد زنجیره تأمین

برای بهبود کارآیی زنجیره تأمین در طول زمان، احتیاج است تا در بازه‌های زمانی مشخص نسبت به اندازه‌گیری عملکرد این زنجیره اقدام شود. برای انجام ارزیابی دقیق، باید تعدادی شاخص در این زمینه طراحی کنیم. برای ارزیابی عملکرد زنجیره تأمین، شاخصهای بسیاری ارائه کرده‌اند. در این مقاله سعی نموده‌ایم تا این نظرها را جمع‌بندی کرده و از معیارهایی که فراوانی بیشتری دارند، استفاده نماییم.

۴-۲. مکان‌یابی تولید

باشد؛ همچون lead time، موجودی و پاسخگویی. مکان‌یابی تولید در تحقیقات (1998) and Daskir Chiu (1989), Revelle and Laporte (1998) مطالعه شده و موضوعاتی از قبیل حداقل سازی هزینه‌های منظور شده زمان، ساختمان، کمود، انباشتگی، ظرفیت بلاستفاده، نگهداری و موجودی بررسی شده‌اند. در این مقاله تمرکز بر روی فاکتورهای کیفی مکان‌یابی تولید است که شامل نزدیکی به مشتریان، آب و هوای قوانین و انگیزه‌های مالیاتی و دیگر عوامل حمایت‌کننده است. (1982) Schmenner Chase at el (1998), Ballouy (1999) Bowersox, Closs(1996)،

تحقیقات وسیعی انجام داده‌اند. نیز اهمیت متغیرهای کیفی برای تصمیم‌گیری مکان تولید را آزموده و تحقیقی جامع درباره شیوه‌های تصمیم‌گیری مکان‌یابی حدود پانصد کمپانی در آمریکا انجام داده است و بازار نیروی کار مطلوب، نزدیکی به بازار، کیفیت زندگی در منطقه، نزدیکی به تأمین‌کنندگان و نرخ پایین نیروی کار را مهمترین متغیرهای مورد قبول مدیران در بخش تصمیم‌گیری مکان‌یابی، شناسایی کرده است. Mac Cormac (1994) تأثیر محیط تجارت جهانی، سیستم‌های تولیدی نو و تکنولوژی‌های جدید تصمیم‌گیری مکان‌یابی تولید را بررسی کرده است. او به این نتیجه رسید که تصمیمات مکان‌یابی که مشتمل بر سطوح مهارت و نیروی کار محلی است، می‌تواند به طور مخصوص باعث توانایی شرکت در توسعه تکنولوژی طور مشخص باشد. بنابراین چنین مزایایی از هزینه‌ها ممکن شود ولی بر کیفیت کلی برنامه‌های مدیریت تأثیر ناچیزی تأکید می‌کند. بنابراین چنین مزایایی از هزینه‌ها ممکن است در شرایط دیگر و یا معیارهای دیگر ضعیفتر

تحقیق تقاضای پایین تر و سریع تر می شود. یک جنبه تحقق وی بیانگر این مطلب است که تصمیم گیری در مورد محل و تأسیسات تولیدی، بر عدم اطمینان زنجیره تأمین را تأثیر می گذارد؛ مثلاً زیرساخت حمل و نقل ضعیف در محل تولید، باعث بالا رفتن عدم اطمینان تأمین کنندگان می شود یا قرار دادن محل تولید در منطقه ای با زیرساخت انرژی ضعیف، ممکن است فرایند تولید را قطع کرده و به بالا رفتن عدم اطمینان منجر شود. نهایتاً عدم اطمینان بیشتر در زنجیره تأمین، عملکرد هزینه های موجودی، زمان تحويل و پاسخگویی را ضعیف می کند. (Amrik s.sohal,et al,2005)

داشته باشند که برای پشتیبانی همه استراتژی های کسب و کار، نیاز است. (Ferdows 1997) به این نتیجه رسید که شرکتهایی که تولید خود را در کشورهای دیگر برپا می کنند، به طور زیادی از بابت تعریفه و سود بازرگانی، کارگر ارزان، یارانه های سرمایه ای و کاهش هزینه های لجستیکی بهره مند می شوند ولی همیشه موفق نیستند و باید برای نزدیک تر شدن به مشتریان و تأمین کننده هایشان برای جذب کارگران ماهر و ایجاد مرکزی از متخصصان برای تشکیل کمپانی کامل و رسیدن به S. Sohal, et al, 2005 کارایی بهتر تلاش کنند. (Amrik

۵-۲. عدم اطمینان زنجیره تأمین

Davis (1993) سه منبع مهم عدم اطمینان در زنجیره تأمین را عدم اطمینان فرایند، عدم اطمینان تأمین کننده و عدم اطمینان تقاضا معرفی کرده است. عدم اطمینان تأمین کننده به دلیل تغییرات عملکردی تأمین کنندگان و از طریق تحويل های با تأخیر یا معیوب به وجود می آید. عدم اطمینان فرایند در نتیجه بی اعتمادی فرایند تولید و به دلیل از کار افتادگی ماشین است و عدم اطمینان تقاضا (که Davis آن را مهمترین منبع می داند) از تقاضای زودگذر و ناپایا یا پیش بینی غلط به وجود می آید. او همچنین چندین مدل را برای ارزیابی سه نوع از عدم اطمینان پیشنهاد کرده است. (levi 1995) از مطالعه موردي به این نتیجه رسیده است که تقاضا با اختلالات در زنجیره تأمین بین المللی ارتباط دارد. این امر باعث به وجود آمدن هزینه های اساسی نگهداری موجودی،

۶-۲. معیارهای عملکرد زنجیره تأمین

Lee and billington (1992), Ganasekaran (2001) چارچوبی برای ارزیابی عملکرد زنجیره های تأمین ارائه کرده اند که در آن، معیارها به رد های استراتژیک، تاکتیکی و سطوح عملیاتی طبقه بندی شده اند. معیارهای دو دسته مالی و غیر مالی تقسیم می شوند. نویسندها از تأکید می کنند که معیارهای عملکرد، از حیث هزینه به دیگر زمینه ها (از قبیل رضایت مشتری، کاربرد سرمایه، بهره وری و کیفیت تغییر) جهت داده اند. (2001) Toni, Tonchia نتایج یک تحقیق تجربی از ۱۱۵ شرکت ایتالیایی را ارائه کرده اند. آنها دریافته اند که در اغلب شرکتها، هزینه های سنتی مبنای عملکرد است (مثل هزینه ها و بهره وری که به وسیله شاخصهایی از قبیل موجودی، ارزیابی شده اند) و به معیارهای جدید غیر هزینه ای از قبیل کیفیت، زمان عملکرد و انعطاف پذیری توجه نمی کنند. نویسندها بر نیاز برای یکپارچگی بهتر

جعبه‌های تخم نوغان حدود ۲۵-۳۰ کیلوگرم پیله تر به استفاده شرکت، شامل سیستم حسابداری، برنامه ریزی تولید و سیستم کنترل و سیستم برنامه ریزی استراتژیک، تأکید کردند. در جدول ۵ تعدادی از مهمترین معیارهای عملکرد زنجیره تأمین که در مقالات گزارش شده‌اند، آمده است. از این جدول می‌توان دریافت که از این معیارها برای ارزیابی عملکرد همه زنجیره‌ها می‌توان استفاده کرد اما با موجودی، کیفیت، انعطاف پذیری، زمان تحويل و خدمات مشتری، ارتباط بیشتر دارد. بنابراین می‌توان نتیجه گرفت که نوعی گرایش به انتشار مدل‌های مبتنی بر متغیرهای غیر هزینه‌ای وجود دارد و تلاشهای محدودی برای اثبات تجربی از ارتباط بین فاکتورهای مکان یابی تولید و معیارهای عملکرد شرکت دیده می‌شود. ولی فقدان چارچوب کلی برای یافتن متغیرهای مکان یابی و دیگر کلیدهای تعیین کننده عملکرد تولید (از قبیل عدم اطمینان زنجیره به منظور قابل اندازه‌گیری کردن عملکرد زنجیره تأمین) کاملاً احساس می‌شود. (Amrik s. shoal, et al, 2005)

مرحله سوم: این مرحله شامل پیله خشک کنی می‌شود که همان‌طور که گفته شد، یا در مراکز خصوصی و یا در مراکز دولتی انجام می‌شود. دولت قیمت خرید پیله خشک را در هر سال تعیین می‌کند.

مرحله چهارم: شامل نخ ریسی در کارخانه‌ها و یا کارگاه‌های نخ ریسی یا به اصطلاح ابریشم کشی است.

مرحله پنجم: صمع‌گیری و سفیدگری است. به عمل جداسازی سریسین از الیاف ابریشم اصطلاحاً صمع‌گیری می‌گویند که به دو روش استفاده از صابون و سود و استفاده از آنزیم صورت می‌گیرد. به عمل جداسازی و برطرف کردن رنگ دانه‌های موجود در الیاف ابریشم نیز سفیدگری می‌گویند. در انتهای این مرحله الیاف ابریشم، آمده به کارگیری در صنایع مختلف است.

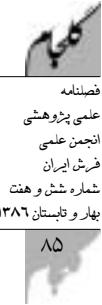
مرحله ششم: آخرین مرحله، مرحله رنگرزی الیاف ابریشم است و پس از آن معمولاً این الیاف برای تولید فرش ابریشمی استفاده می‌شود.

سیستم‌های معیاری عملکرد با دیگر سیستم‌های مورد استفاده شرکت، شامل سیستم حسابداری، برنامه ریزی تولید و سیستم کنترل و سیستم برنامه ریزی استراتژیک، تأکید کردند. در جدول ۵ تعدادی از مهمترین معیارهای عملکرد زنجیره تأمین که در مقالات گزارش شده‌اند، آمده است. از این جدول می‌توان دریافت که از این معیارها برای ارزیابی عملکرد همه زنجیره‌ها می‌توان استفاده کرد اما با موجودی، کیفیت، انعطاف پذیری، زمان تحويل و خدمات مشتری، ارتباط بیشتر دارد. بنابراین می‌توان نتیجه گرفت که نوعی گرایش به انتشار مدل‌های مبتنی بر متغیرهای غیر هزینه‌ای وجود دارد و تلاشهای محدودی برای اثبات تجربی از ارتباط بین فاکتورهای مکان یابی تولید و معیارهای عملکرد شرکت دیده می‌شود. ولی فقدان چارچوب کلی برای یافتن متغیرهای مکان یابی و دیگر کلیدهای تعیین کننده عملکرد تولید (از قبیل عدم اطمینان زنجیره به منظور قابل اندازه‌گیری کردن عملکرد زنجیره تأمین) کاملاً احساس می‌شود. (Amrik s. shoal, et al, 2005)

■ ۳- وضعیت فعلی زنجیره تأمین صنعت تولید و فرآوری ابریشم از تولید نوغان تا محصول نهایی نخ ابریشم

خلاصه‌ای از مراحل تولید و تهیه نخ ابریشمی:

مرحله اول: تخم نوغان یا همان تخم کرم‌های ابریشمی در بخش‌های مختلف شرکت سهامی پرورش کرم ابریشم تولید می‌گردد. این تخمها در جعبه‌هایی با قیمت مصوب دولتی در اختیار نوغانداران قرار می‌گیرد. از این

Author	Performance measures	معیارهای عملکرد
Levy (1995)	- Average finished goods inventory - Demand fulfillment	- میانگین زمان اتمام موجودی - تحقق تقاضا
Christopher (1992)	- Order cycle time - Order completeness - Delivery reliability	- چرخه زمانی تقاضا - تکمیل سفارش - تغییرات تحول
Lambert and Sharman (1990)	- Delivery Performance - Lead time - Level of defects - Responsiveness	- عملکرد تحول - زمان تحول - سطح معیوبات - پاسخ‌گویی
Cohen and Lee (1990)	- Material inventory - Work in process inventory - Finished goods inventory - Fill rates - Stockout frequencies - Lead time	- موجودی مواد - موجودی کالا در جریان ساخت - موجودی کالای ساخته شده - نرخ پرشدن - نرخ از رده خارج شدن کالا - زمان تحول
Davis (1993)	- Inventory levels - Inventory investment - Order fill rates - Line item fill rates - Average number of days late	- سطوح موجودی - تجهیزات موجودی - نرخ پرشدن سفارش - روند خطی نرخ پرشدن سفارش - میانگین روزهای تأخیر
Lee and Billington (1992)	- Inventory turns - Line item Fill rates - Order item fill rates time - Total order cycle time - Total response time to an order - Average backorder levels - Average variability in delivery	- گردش موجودی - روند نرخ پرشدن سفارش - نرخ پرشدن سفارش - مجموعه زمان چرخه‌ی سفارش - مجموعه زمان پاسخ به یک سفارش - میانگین سطوح برگشت سفارش - میانگین تغییرات در تحول

جدول ۱- معیارهای عملکرد زنجیره تأمین گزارش شده در مقالات (Amrik s.sohal, et al, 2005)

تخم نوغان ← کرم ابریشم ← پیله تر ←
 پیله خشک ← نخ رسی ← صمع گیری و
 سفیدگری ← رنگرزی ← توزیع ← تولید
 (بافت فرش)

۲-۳. پرورش کرم ابریشم

نهال توت

در سالهای اخیر درخواست برای نهال توت کاهش یافته و فقط از طریق اعطای یارانه می‌توان کشاورزان را ترغیب به خرید نهال نمود. براساس طرح «طوبی» که وزارت کشاورزی آن را اجرا کرد، به ازاء خرید هر اصله نهال توت، هزار ریال به تولید کننده پرداخت می‌شد که دویست ریال آن را کشاورز می‌پرداخت که در طول سالهای ۷۹ تا ۸۳ یک میلیون نهال توت توزیع شد. ولی امروزه به دلیل کاهش خرید پیله، کشاورزان محصولات دیگری می‌کارند. آنان حجم پرورش سالیانه خود را کاسته‌اند یا مزارع توت خود را نابود کرده‌اند.

۱-۳. تولید تخم نوغان

امکان صادرات تخم نوغان

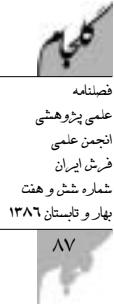
بررسیهای انجام شده نشان می‌دهد میزان تقاضای سالیانه تخم نوغان داخل کشور، از صد هزار تا دویست هزار جعبه در سال متغیر است. روند تقاضا در طی دو دهه گذشته نشان می‌دهد که این مقدار حداقل صد هزار جعبه است و باید برای این مقدار تولید همواره برنامه‌ریزی نمود.

پرورش کرم ابریشم

میزان فعالیت نوغانداران

۱) پرورش دهنده‌گان کرم ابریشم زیر ۱ جعبه، ۱۷٪ بین ۱-۱/۹۹، ۱-۲/۹۹، ۱-۲/۹۹٪ بین ۲-۲/۹۹، ۲-۳/۹۹ و ۳-۳/۹۹٪ از پرورش دهنده‌گان بین ۴-۴/۹۹ تعداد ۸۰ تا ۳۴ هزار جعبه تخم نوغان به تاجیکستان، گرجستان، آذربایجان و پاکستان هستند. کشورهایی مثل ترکمنستان، افغانستان و تاجیکستان بخش عمده تخم نوغان را از چین وارد می‌کنند. در سالهای ۸۱ و ۸۰ تعداد ۳۴ هزار جعبه تخم نوغان به تاجیکستان، گرجستان و آذربایجان صادر شد ولی صادرات مجدد وابسته به قدرت ایران در رقابت با قیمت‌های جهانی است. عمدتاً کشور چین این قیمت را تعیین می‌کند (رهبری در قیمت تخم نوغان را چین بر عهده دارد). از این نکته هم نباید غافل ماند که

کشورهای آسیای میانه توجه کرد چون اکثر این کشورها امکان مالی و فنی تولید تخم نوغان را ندارند این کشورها شامل ترکمنستان، تاجیکستان، آذربایجان، گرجستان، افغانستان و پاکستان هستند. کشورهایی مثل ترکمنستان، تاجیکستان و آذربایجان بخش عمده تخم نوغان را از چین وارد می‌کنند. در سالهای ۸۱ و ۸۰ تعداد ۳۴ هزار جعبه تخم نوغان به تاجیکستان، گرجستان و آذربایجان صادر شد ولی صادرات مجدد وابسته به قدرت ایران در رقابت با قیمت‌های جهانی است. عمدتاً کشور چین این قیمت را تعیین می‌کند (رهبری در قیمت تخم نوغان را چین بر عهده دارد). از این نکته هم نباید غافل ماند که

می شود.

قیمت فرآورده‌های ابریشم در بازار این شهر و به طور کلی استان خراسان چنین است:

- پیله تراز ۳۲ هزار تا ۳۸ هزار ریال

- پیله خشک از ۶۵ هزار تا ۸۰ هزار ریال

- ابریشم صمع‌گیری و رنگرزی شده از ۱۵۰ هزار تا ۲۵۰ هزار ریال

- ابریشم خام از ۱۰۰ هزار تا ۱۲۰ هزار ریال

- نخ تکلا روسی و آسیانه میانه از ۱۸۰ هزار تا ۲۰۰ هزار ریال

- نخ تکلا چینی ۲۳۵ هزار ریال

۵-۳. صمع‌گیری و سفیدگری

تقریباً هشتاد تا نود درصد ابریشم ایران برای کارهای تکمیلی به کاشان می‌آید. ابریشم‌های وارداتی (به غیر از چله چین که صمع‌گیری و سفیدگری شده است) بقیه به صورت ابریشم خام وارد ایران می‌شوند که بهترین مارک‌های وارداتی، شکوفه و کوهستان چینی است.

۶-۳. رنگرزی

نود درصد ابریشم سفیدگری شده، برای رنگرزی به قم ارسال می‌شود.

۴-۴. مدل مفهومی:

در این تحقیق از مدل مفهومی ارزیابی عملکرد (اس سوها) استفاده شده است. در این مدل از سه مؤلفه عملکردی مکانیابی تولید، عدم اطمینان زنجیره

۳-۳. پیله خشک کنی

عرضه و تقاضای نخ ابریشم در سالیان اخیر

به علت ورود بی‌رویه ابریشم قاچاق و تعطیل شدن چهار کارخانه تولید ابریشم در ایران، روند عرضه و تقاضا در اوایل دهه هشتاد کند شد و روند نزولی گرفت و از سال ۸۳ به بعد کمی افزایش یافت. مسئولان شرکت سهامی ابریشم تصمیم گرفتند با اخذ مجوزهای لازم، پیله خریداری شده تضمینی کارخانه‌ها را به نخ تبدیل کنند تا کارخانه‌های فعال شوند. به علت ورود نخهای ارزان قیمت چینی، تقاضا برای نخ ابریشم داخلی کاهش یافته و ابریشم مورد نیاز کشور از طریق واردات یا قاچاق تأمین می‌شود. به طور کلی حجم تولیدات داخلی پیله کمتر از میزان تقاضای آن است.

مقایسه قیمت ابریشم داخلی و خارجی

قیمت نخ ابریشمی در برخی کشورهای آسیای میانه نظیر ازبکستان، آذربایجان، اوکراین و روسیه ۲۰ تا ۲۰ دلار است در صورتی که قیمت تمام شده ابریشم تولیدی کارخانه‌های داخلی حدود ۲۸ دلار است.

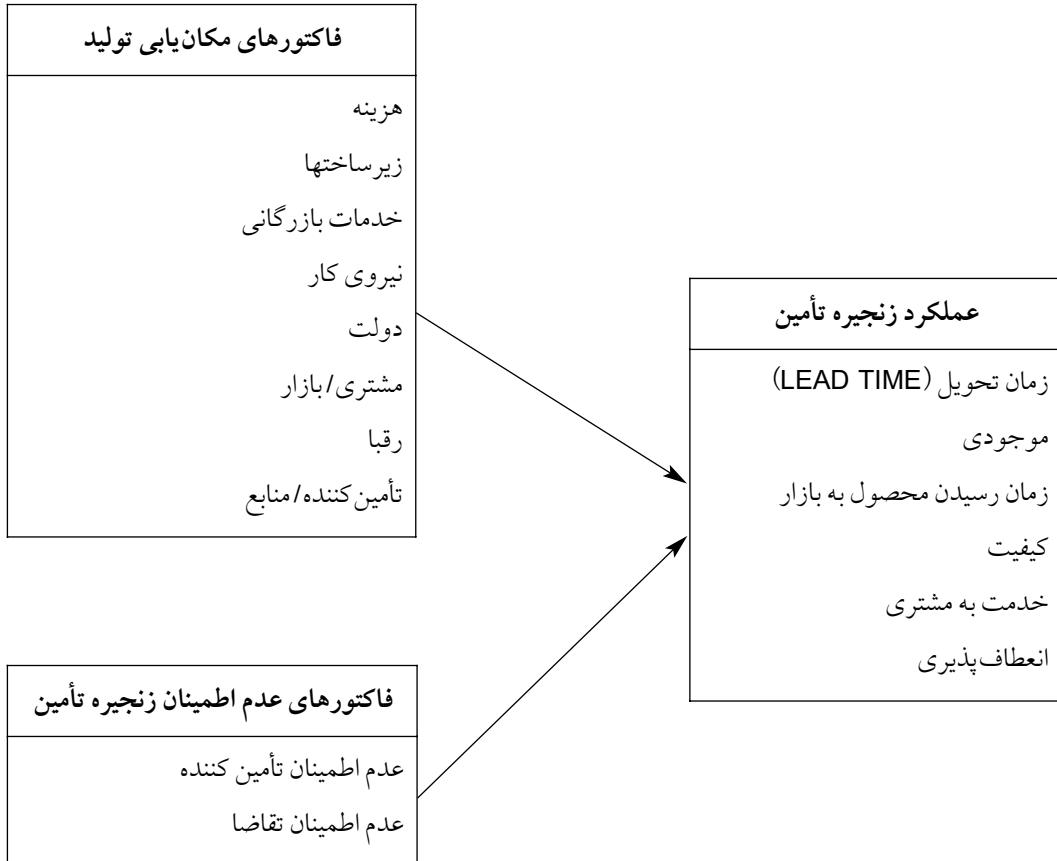
۴-۴. ابریشم‌کشی

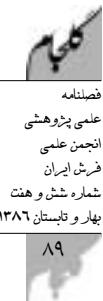
در بخش «بایک» تربت حیدریه که یک منطقه کوهستانی است و در آنجا کشاورزی وجود ندارد، هزار و چهارصد واحد ریسندگی کوچک وجود دارد. تنها در آمد این اهالی ابریشم‌کشی است به طوری که ۶۵٪ تولید ابریشم کشور مربوط به این منطقه است. در این شهرستان سالانه حدود هزار و پانصد تن پیله خشک در سال به ابریشم تبدیل

فصلنامه
علمی پژوهشی
انجمن علمی
فرش ایران
شماره شش و هشت
۱۳۸۶ بهار و تابستان

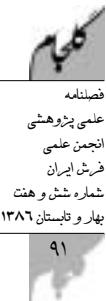
۸۸

مولفه‌ها	متغیرها	سؤالات	شاخصها (زیرمتغیرها)
مکان‌یابی تولید	هزینه	سؤال ۱	میزان تأثیر هزینه زمین بر بھبود عملکرد زنجیره تأمین
		سؤال ۲	میزان تأثیر هزینه انرژی بر بھبود عملکرد زنجیره تأمین
		سؤال ۳	میزان تأثیر هزینه حمل و نقل بر بھبود عملکرد زنجیره تأمین
		سؤال ۴	میزان تأثیر هزینه ارتباطات بر بھبود عملکرد زنجیره تأمین
		سؤال ۵	میزان تأثیر هزینه نیروی کار بر بھبود عملکرد زنجیره تأمین
	زیرساخت	سؤال ۶	میزان تأثیر هزینه مواد اولیه بر بھبود عملکرد زنجیره تأمین
		سؤال ۷	میزان تأثیر در دسترس بودن زمین بر بھبود عملکرد زنجیره تأمین
		سؤال ۸	میزان تأثیر در دسترس بودن انرژی بر بھبود عملکرد زنجیره تأمین
		سؤال ۹	میزان تأثیر در دسترس بودن حمل و نقل بر بھبود عملکرد زنجیره تأمین
		سؤال ۱۰	میزان تأثیر در دسترس بودن ارتباطات بر بھبود عملکرد زنجیره تأمین
خدمات بازرگانی	هزینه	سؤال ۱۱	میزان تأثیر دسترسی به خدمات حمل و نقل زمینی بر بھبود عملکرد زنجیره تأمین
		سؤال ۱۲	میزان تأثیر دسترسی به خدمات مالی بر بھبود عملکرد زنجیره تأمین
	خدمات بازرگانی	سؤال ۱۳	میزان تأثیر دسترسی به خدمات قانونی بر بھبود عملکرد زنجیره تأمین
		سؤال ۱۴	میزان تأثیر آبر بھبود عملکرد زنجیره تأمین

سؤال ۱۵	میزان تأثیر سطح تحصیلات نیروی کار بر بهبود عملکرد زنجیره تأمین	نیروی کار
سؤال ۱۶	میزان تأثیر مهارت نیروی کار بر بهبود عملکرد زنجیره تأمین	
سؤال ۱۷	میزان تأثیر بهره‌وری نیروی کار بر بهبود عملکرد زنجیره تأمین	
سؤال ۱۸	میزان تأثیر حضور نهادهای حمایتی بر بهبود عملکرد زنجیره تأمین	
سؤال ۱۹	میزان تأثیر ثبات سیاستهای دولت بر بهبود عملکرد زنجیره تأمین	
سؤال ۲۰	میزان تأثیر ثبات سیاستهای مالیاتی بر بهبود عملکرد زنجیره تأمین	
سؤال ۲۱	میزان تأثیر ثبات سیاستهای تجاری بر بهبود عملکرد زنجیره تأمین	دولت
سؤال ۲۲	میزان تأثیر ثبات سیاستهای مالی بر بهبود عملکرد زنجیره تأمین	
سؤال ۲۳	میزان تأثیر حمایت دولت از سرمایه‌گذاری خارجی بر بهبود عملکرد زنجیره تأمین	
سؤال ۲۴	میزان تأثیر سطوح حمایتی دولتی بر بهبود عملکرد زنجیره تأمین	
سؤال ۲۵	میزان تأثیر نزدیکی بازار فروش بر بهبود عملکرد زنجیره تأمین	
سؤال ۲۶	میزان تأثیر اندازه بازار بر بهبود عملکرد زنجیره تأمین	مشتری/بازار
سؤال ۲۷	میزان تأثیر ثبات وضعیت بازار بر بهبود عملکرد زنجیره تأمین	
سؤال ۲۸	میزان تأثیر موقعیت مکانی رقبا بر بهبود عملکرد زنجیره تأمین	رقبا
سؤال ۲۹	میزان تأثیر دسترسی به تأمین کنندگان بر بهبود عملکرد زنجیره تأمین	تأمین کننده/منابع
سؤال ۳۰	میزان تأثیر نزدیکی به تأمین کنندگان بر بهبود عملکرد زنجیره تأمین	

فصلنامه
علمی پژوهشی
انجمن علمی
فرش ایران
شماره شصت و هشت
بهار و تابستان ۱۳۸۶

۹۱

مولفه‌ها	متغیرها	سؤالات	شاخصها
		سؤال ۳۱	میزان تأثیر مدت زمان تحویلها توسط تأمین کنندگان بر بهبود عملکرد زنجیره تأمین
عدم اطمینان تأمین کننده		سؤال ۳۲	میزان تأثیر دقت تأمین کنندگان در تأمین سفارشها بر بهبود عملکرد زنجیره تأمین
عدم اطمینان زنجیره تأمین		سؤال ۳۳	میزان تأثیر کیفیت تأمین کنندگان بر بهبود عملکرد زنجیره تأمین
عدم اطمینان تقاضا		سؤال ۳۴	میزان تأثیر میانگین زمانی طول ارتباط با تأمین کنندگان بر بهبود عملکرد زنجیره تأمین
		سؤال ۳۵	میزان تأثیر دقت پیش بینی های تقاضای ماهیانه بر بهبود عملکرد زنجیره تأمین
		سؤال ۳۶	میزان تأثیر اندازه و تعداد مشتریان اصلی بر بهبود عملکرد زنجیره تأمین
عدم اطمینان فرایند		سؤال ۳۷	میزان تأثیر دوره توقفات بدون برنامه خط تولید (فرایند) بر بهبود عملکرد زنجیره تأمین

۵. متداول‌بودن تحقیق
تأمین و عملکرد زنجیره تأمین استفاده می‌شود.

۲-۱. شاخصهای عدم اطمینان تأمین کننده بر رقابت پذیری زنجیره تأمین مؤثر هستند.

۵. متداولوژی تحقیق

روش تحقیق در این پژوهش، روش پیمایشی است.
۲- شاخصهای عدم اطمینان تقاضا بر رقابت پذیری زنگیره تأمین مؤثر هستند.

۱-۵. فرضیات تحقیق

۱-۵. فرضیات اصلی

۱. متغیر مکان یا بی تولید بر رقابت پذیری زنجیره تأمین مؤثر است.

۲-۵ آزمایش مقدماتی

۲. متغیر عدم اطمینان زنجیره تأمین بر رقابت‌پذیری پرسش‌نامه برای یازده کارگاه رنگرزی در قم ارسال شد. تمامی این افراد بیش از پنج سال در حرفه مربوط سابقه زنجیره تأمین مؤثر است.

٢-٥. فرضات فرعی

۱-۱. شاخصهای هزینه بر رقابت پذیری زنجیره تأمین حضوری جمع آوری گردید. با استفاده از تکنیک آلفای کرونباخ روابی این پرسش نامه را آزمودیم. با استفاده از مؤشر هستند.

۲-۱. شاخصهای زیرساخت بر رقابت‌پذیری زنجیره تجزیه و تحلیل داده‌های نمونه مقدماتی از طریق نرم افزار آماری SPSS. ضریب آلفای کرونباخ سوالات تأمین مؤثر هستند.

۳-۱. شاخصهای خدمات بازارگانی بر رقابت پذیری پرسش نامه ۸۳٪ تعیین شد. بنابراین سوالات پرسش نامه زنجیره تأمین مؤثر هستند.

۳-۵. جمع‌آوری داده‌ها

۵-۱. شاخصهای دولت بر رقابت پذیری زنجیره تأمین پرسش‌نامه‌ها به صورت حضوری توسط ۴۱ واحد تولیدی (شامل بازده) کارگاه رنگ‌زی در قم، بنچ کارگاه مؤثر هستند.

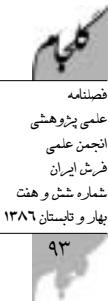
۱-۶. شاخصهای مشتری/ بازار بر رقابت پذیری زنجیره سفیدگری در کاشان، ۲۲ کارگاه نخ ریسمی در بایگ تربت حیدریه، یک کارخانه نخ ریسمی، در گیلان و متوالیان تولید تأمین؛ مؤثر هستند.

۱-۷. شاخصهای رقبا بر رقابت پذیری زنجیره تأمین مؤثر تخم نوغان و پیله خشک کنی در رشت) تکمیل شد. هستند.
اسامی کارگاه‌ها، از تعابونی‌های مربوط اخذ گردیدند. در

۱-۸. شاخصهای تأمین کننده / منابع بر رقابت پذیری نهایت این پرسش نامه‌ها را تجزیه و تحلیل کردیم.
زنجیره تأمین مؤثر هستند.

پرسشنامه تحقیق:

ردیف	شرح	میزان تأثیر در بهبود عملکرد زنجیره تأمین				
		خیلی زیاد	زیاد	متوسط	کم	خیلی کم
۱	هزینه زمین بر عملکرد زنجیره تأمین تأثیر دارد.					
۲	هزینه انرژی بر عملکرد زنجیره تأمین تأثیر دارد.					
۳	هزینه حمل و نقل بر عملکرد زنجیره تأمین تأثیر دارد.					
۴	هزینه ارتباطات بر عملکرد زنجیره تأمین تأثیر دارد.					
۵	هزینه نیروی کار بر عملکرد زنجیره تأمین تأثیر دارد.					
۶	هزینه مواد اولیه بر عملکرد زنجیره تأمین تأثیر دارد.					
۷	در دسترس بودن زمین بر عملکرد زنجیره تأمین تأثیر دارد.					
۸	در دسترس بودن انرژی بر عملکرد زنجیره تأمین تأثیر دارد.					
۹	در دسترس بودن حمل و نقل بر عملکرد زنجیره تأمین تأثیر دارد.					
۱۰	در دسترس بودن ارتباطات بر عملکرد زنجیره تأمین تأثیر دارد.					
۱۱	دسترسی به خدمات حمل و نقل زمینی بر عملکرد زنجیره تأمین تأثیر دارد.					
۱۲	دسترسی به خدمات مالی بر عملکرد زنجیره تأمین تأثیر دارد.					
۱۳	دسترسی به خدمات قانونی بر عملکرد زنجیره تأمین تأثیر دارد.					
۱۴	ابر عملکرد زنجیره تأمین تأثیر دارد.					
۱۵	سطح تحصیلات نیروی کار بر عملکرد زنجیره تأمین تأثیر دارد.					
۱۶	سطح مهارت بر عملکرد زنجیره تأمین تأثیر دارد.					
۱۷	بهره‌وری نیروی کار بر عملکرد زنجیره تأمین تأثیر دارد.					

فصلنامه
علمی پژوهشی
انجمن علمی
فرش ایران
شماره ششم و هشت
بهار و تابستان ۱۳۸۶
۹۳

۱۸	حضور نهادهای حمایتی بر عملکرد زنجیره تأمین تأثیر دارد.
۱۹	ثبت سیاستهای دولت بر عملکرد زنجیره تأمین تأثیر دارد.
۲۰	ثبت مالیاتی بر عملکرد زنجیره تأمین تأثیر دارد.
۲۱	ثبت تجاری بر عملکرد زنجیره تأمین تأثیر دارد.
۲۲	ثبت مالی بر عملکرد زنجیره تأمین تأثیر دارد.
۲۳	حمایت دولت از سرمایه‌گذاری خارجی بر عملکرد زنجیره تأمین تأثیر دارد.
۲۴	سطوح حمایتهای دولتی بر عملکرد زنجیره تأمین تأثیر دارد.
۲۵	نرخیکی بازار فروش بر عملکرد زنجیره تأمین تأثیر دارد.
۲۶	اندازه بازار بر عملکرد زنجیره تأمین تأثیر دارد.
۲۷	ثبت وضعیت بازار بر عملکرد زنجیره تأمین تأثیر دارد.
۲۸	موقعیت مکانی رقبا بر عملکرد زنجیره تأمین تأثیر دارد.
۲۹	دسترسی به تأمین کنندگان بر عملکرد زنجیره تأمین تأثیر دارد.
۳۰	نرخیکی به تأمین کنندگان بر عملکرد زنجیره تأمین تأثیر دارد.
۳۱	مدت زمان تحویلها توسط تأمین کنندگان بر عملکرد زنجیره تأمین تأثیر دارد.
۳۲	دقت تأمین کنندگان در تأمین سفارشها بر عملکرد زنجیره تأمین تأثیر دارد.
۳۳	کیفیت تأمین کنندگان بر عملکرد زنجیره تأمین تأثیر دارد.
۳۴	میانگین زمانی طول ارتباط با تأمین کنندگان بر عملکرد زنجیره تأمین تأثیر دارد.
۳۵	دقت پیش‌بینی‌های تقاضای ماهیانه بر عملکرد زنجیره تأمین تأثیر دارد.
۳۶	اندازه و تعداد مشتریان اصلی بر عملکرد زنجیره تأمین تأثیر دارد.
۳۷	دوره توقفات بدون برنامه خط تولید (فرایند) بر عملکرد زنجیره تأمین تأثیر دارد.

۶- تجزیه و تحلیل داده‌ها

با تجزیه و تحلیل پرسش‌نامه‌ها معین گردید که اکثر مدیران واحدهای تولیدی نمونه، سابقه شغلی بالاتر از پانزده سال در بخش زنجیره تأمین ابریشم دارند. (جدول ۲)

جدول ۲ سابقه شغلی اعضای نمونه انتخابی

فراوانی		سابقه شغلی
درصد	تعداد	
۱۵	۶	سال ۲۰-۳۰
۳۲	۱۳	سال ۳۰-۴۰
۲۴	۱۰	سال ۴۰-۵۰
۲۹	۱۲	سال و بالاتر ۵۰
۱۰۰	۴۱	جمع

۷- تجزیه و تحلیل فرضیه‌ها

به کمک آزمون دو جمله‌ای ناپارامتریک و آزمون میانگین رابطه بین متغیر مکان‌یابی تولید و متغیر عدم اطمینان با عملکرد زنجیره تأمین که در قالب دو فرضیه اصلی و یا زده فرضیه فرعی بیان شده بود، مورد بررسی قرار گرفت.

نتایج آزمون، ارزش آزمون (p-values) بسیار مناسبی برای فرضیه‌ها نشان می‌داد و فقط فرضیه‌های ۱-۳ و ۱-۷ رد شدند. همچنین به وسیله آزمون میانگین نیز صحت این نتایج را آزمودیم. در انتهای از آزمون فریدمن نیز برای شناسایی اینکه کدام یک از فرضیه‌ها بر روی عملکرد زنجیره تأمین تأثیر بالاتری دارند، استفاده گردید. (جدول ۷ و ۸)

در زمینه سطح تحصیلات مشخص شد که اکثر مدیران واحدهای تولیدی، نمونه تحصیلات ابتدایی دارند. (جدول ۳)

جدول ۳ سطح تحصیلات اعضای نمونه انتخابی

فراوانی		سطح تحصیلات
درصد	تعداد	
%۴۷	۱۹	ابتدایی
%۲۹	۱۲	سیکل
%۱۲	۵	دیپلم
%۱۲	۵	فوق دیپلم و بالاتر
%۱۰۰	۴۱	جمع

همچنین اکثر این افراد معدل سنی بین سی تا چهل سال داشتند. (جدول ۴)

جدول ۴ توزیع سنی اعضای نمونه انتخابی

سن	فراوانی	درصد	تعداد
سال ۲۰-۳۰	۶	۱۵	
سال ۳۰-۴۰	۱۳	۳۲	
سال ۴۰-۵۰	۱۰	۲۴	
سال و بالاتر ۵۰	۱۲	۲۹	
جمع	۴۱	۱۰۰	

۹۵

۷-۱. متغیر مکان یابی تولید

از نظر فعالان زنجیره تأمین ابریشم این متغیرها اهمیت بسیاری بر عملکرد زنجیره تأمین دارد و چون مقدار سطح معنی داری آزمون کمتر از پنج درصد است، می‌توان به پذیرش فرض آماری حکم نمود. این نتیجه‌گیری از طریق آزمون میانگین به طور دقیق‌تر بررسی شده است.

۷-۱-۱. شاخصهای هزینه

چون مقدار سطح معنی داری آزمون کمتر از پنج درصد است،

می‌توان به پذیرش فرض آماری حکم نمود. این نتیجه‌گیری از طریق آزمون میانگین به طور دقیق‌تر بررسی شده است.

۷-۱-۲. شاخصهای زیرساخت

چون مقدار سطح معنی داری آزمون کمتر از پنج درصد

است، می‌توان به پذیرش فرض آماری حکم نمود. این نتیجه‌گیری از طریق آزمون میانگین به طور دقیق‌تر بررسی شده است.

۷-۱-۳. شاخصهای خدمات بازرگانی

چون مقدار سطح معنی داری آزمون بیشتر از پنج درصد

است، نمی‌توان به پذیرش فرض آماری حکم نمود. این نتیجه‌گیری از طریق آزمون میانگین به طور دقیق‌تر بررسی شده است.

۷-۱-۴. شاخصهای نیروی کار

چون مقدار سطح معنی داری آزمون کمتر از پنج درصد

است، می‌توان به پذیرش فرض آماری حکم نمود. این نتیجه‌گیری از طریق آزمون میانگین به طور دقیق‌تر بررسی شده است.

۷-۱-۵. شاخصهای دولت

چون مقدار سطح معنی داری آزمون کمتر از پنج درصد

است، می‌توان به پذیرش فرض آماری حکم نمود. این نتیجه‌گیری از طریق آزمون میانگین به طور دقیق‌تر بررسی شده است.

است، می‌توان به پذیرش فرض آماری حکم نمود. این نتیجه‌گیری از طریق آزمون میانگین به طور دقیق‌تر بررسی شده است.

۷-۲. شاخصهای مشتری/بازار

چون مقدار سطح معنی داری آزمون کمتر از پنج درصد است، می‌توان به پذیرش فرض آماری حکم نمود. این نتیجه‌گیری از طریق آزمون میانگین به طور دقیق‌تر بررسی شده است.

۷-۲-۱. شاخصهای رقبا

چون مقدار سطح معنی داری آزمون بیشتر از پنج درصد است، نمی‌توان به پذیرش فرض آماری حکم نمود. این نتیجه‌گیری از طریق آزمون میانگین به طور دقیق‌تر بررسی شده است.

۷-۲-۲. شاخصهای تأمین کننده/منابع

چون مقدار سطح معنی داری آزمون کمتر از پنج درصد است، می‌توان به پذیرش فرض آماری حکم نمود. این نتیجه‌گیری از طریق آزمون میانگین به طور دقیق‌تر بررسی شده است.

۷-۲-۳. متغیر عدم اطمینان زنجیره تأمین

نتایج نشان می‌دهد که فعالان، زنجیره این متغیرها را نیز بر روی عملکرد زنجیره مؤثر دانسته‌اند. چون مقدار سطح معنی داری آزمون کمتر از پنج درصد است، می‌توان به پذیرش فرض آماری حکم نمود. این نتیجه‌گیری از طریق آزمون میانگین به طور دقیق‌تر بررسی شده است.

۷-۲-۴. شاخصهای عدم اطمینان تأمین کننده

چون مقدار سطح معنی داری آزمون کمتر از پنج درصد است، می‌توان به پذیرش فرض آماری حکم نمود. این نتیجه‌گیری از طریق آزمون میانگین به طور دقیق‌تر بررسی شده است.

نتیجه‌گیری از طریق آزمون میانگین به طور دقیق‌تر بررسی شده است.
شده است.

۲-۲-۳. شاخصهای عدم اطمینان فرایند

چون مقدار سطح معنی داری آزمون کمتر از پنج درصد

است، می‌توان به پذیرش فرض آماری حکم نمود. این

نتیجه‌گیری از طریق آزمون میانگین به طور دقیق‌تر بررسی

شده است.

۲-۲-۴. شاخصهای عدم اطمینان تقاضا

چون مقدار سطح معنی داری آزمون کمتر از پنج درصد

است، می‌توان به پذیرش فرض آماری حکم نمود. این

نتیجه‌گیری از طریق آزمون میانگین به طور دقیق‌تر بررسی

جدول ۵- اندازه‌های آماری برای آزمون دو جمله‌ای فرضیه‌ها

فرضیه‌ها	احتمال مشاهده شده	احتمال آزمون	میزان خطأ	سطح معنی داری
H_1	0.98	0.5	0.05	0.000
H_2	0.95	0.5	0.05	0.000
H_{1-1}	0.80	0.5	0.05	0.000
H_{1-2}	0.95	0.5	0.05	0.000
H_{1-3}	0.79	0.5	0.05	1.000
H_{1-4}	0.80	0.5	0.05	0.000
H_{1-5}	0.98	0.5	0.05	0.000
H_{1-6}	0.98	0.5	0.05	0.000
H_{1-7}	0.99	0.5	0.05	0.349
H_{1-8}	0.90	0.5	0.05	0.000
H_{2-1}	0.93	0.5	0.05	0.000
H_{2-2}	0.90	0.5	0.05	0.000
H_{2-3}	0.95	0.5	0.05	0.000

فصلنامه
علمی پژوهشی
انجمن علمی
فرشت ایران
شماره شش و هشت
۱۳۸۶ بهار و تابستان

۹۸

جدول ۶- اندازه‌های آماری برای آزمون میانگین فرضیه‌ها

فرضیه‌ها	میانگین	انحراف معیار	سطح معنی داری	ارزش آزمون	محاسبه نشده
H ₁	۳/۶۶۹	۰/۳۷۳۹	۰,۰۰۰	۱۱/۴۵۷	۳
H ₂	۴/۱۵۴۴	۰/۵۲۸۲	۰,۰۰۰	۱۳/۹۹۶	۳
H ₁₋₁	۳/۵	۰/۶۴۱۲	۰,۰۰۰	۴/۹۹۳	۳
H ₁₋₂	۳/۴۵۷۳	۰/۸۰۴۱	۰,۰۰۰	۱۱/۴۵۷	۳
H ₁₋₃	۳/۲۶۲۲	۰/۵۷۵۴	۰,۰۰۰	۲/۹۱۸	۳
H ₁₋₄	۳/۶۵۰۴	۰/۵۱۶۱	۰,۰۰۰	۸/۰۶۹	۳
H ₁₋₅	۴/۱۲۸۹	۰/۴۷۶۸	۰,۰۰۰	۱۵/۱۶۰	۳
H ₁₋₆	۴/۰۷۳۲	۰/۵۶۵۳	۰,۰۰۰	۱۲/۱۵۷	۳
H ₁₋₇	۳/۵۱۲۲	۱/۱۸۵۸	۰,۰۰۰	۲/۷۶۶	۳
H ₁₋₈	۴/۱۴۶۳	۰/۶۸۲۳	۰,۰۰۰	۱۰/۷۵۸	۳
H ₂₋₁	۴/۱۳۴۱	۰/۶۳۰۲	۰,۰۰۰	۱۱/۵۲۳	۳
H ₂₋₂	۴/۱۳۴۱	۰/۶۰۲۳	۰,۰۰۰	۱۲/۰۵۷	۳
H ₂₋₃	۴/۰۰۰۰	۰/۴۴۷۲	۰,۰۰۰	۱۴/۳۱۸	۳

جدول ۷- اندازه‌های آماری برای آزمون فریدمن فرضیات گروه ۱

فرضیه‌ها	متغیرها	رتبه میانگین	اولویت بندی
H ₁₋₁	متغیر هزینه	۴/۰۵	۶
H ₁₋₂	متغیر زیرساخت	۴/۴۹	۴
H ₁₋₃	متغیر خدمات بازارگانی	۳/۳۹	۷
H ₁₋₄	متغیر نیروی کار	۴/۴۵	۵
H ₁₋₅	متغیر دولت	۶/۱۲	۳
H ₁₋₆	متغیر مشتری / بازار	۶/۱۳	۲
H ₁₋₇	متغیر رقبا	۱/۱۳	۸
H ₁₋₈	متغیر تأمین کننده / منابع	۶/۲۳	۱

جدول ۸- اندازه‌های آماری برای آزمون فریدمن فرضیات گروه ۲

فرضیه‌ها	متغیرها	رتبه میانگین	اولویت پندی
H_{2-1}	متغیر عدم اطمینان تأمین کننده	۲/۱۵	-
H_{2-2}	متغیر عدم اطمینان تقاضا	۲/۰۶	-
H_{2-3}	متغیر عدم اطمینان فرایند	۱/۷۹	-

رقبا، تأثیری بر بهبود عملکرد زنجیره تأمین ندارند. البته از نظر آنها در گروه شاخصهای خدمات بازرگانی، دو شاخص دسترسی به خدمات مالی و دسترسی به خدمات قانونی، تأثیر زیادی بر بهبود عملکرد زنجیره تأمین داشته‌اند (میانگین پاسخهای سؤال ۱۲ برابر با ۴/۳۴ و میانگین پاسخهای سؤال ۱۳ برابر با ۴/۱۷ است). به نظر می‌رسد این امر ناشی از عدم چیش صحیح سوالات

۸. نتیجه‌گیری

مدیریت زنجیره تأمین به عنوان یکی از قدرتمندترین پارادایم‌های عملیاتی برای بهبود مزیت رقابتی سازمانهای تولیدی و خدماتی، نگریسته می‌شود. (A. Gunasekaran, W.C.Chang,2004) کنونی، دیگر امروزه سازمانها مهم نیستند بلکه ایجاد ارزش افزوده، در زنجیره تأمین و مدیریت آن اتفاق می‌افتد. از سوی دیگر با افزایش جهانی‌سازی و رقابت در سطح بین‌الملل و ورود تکنولوژی‌های جدید مانند فناوری اطلاعات، دیگر بسیاری از سیاستها و تجارب گذشته کارآئی لازم را ندارد. (glen Richey, 2001) در نهایت با انجام آزمون فرض آماری برای فرضیه‌ها، فرضیات اصلی تأیید شد و به جز فرضیات ۱-۳ و ۱-۷ بقیه فرضیات فرعی نیز تأیید شدند. بر مبنای تحقیق انجام شده می‌توان به این نتیجه رسید که فعالان زنجیره تأمین نخهای ابریشمی معتقدند، هر دو متغیر مکانیابی تولید و عدم اطمینان زنجیره تأمین به عنوان دو فرض اصلی، بر بهبود عملکرد زنجیره تأمین تأثیر دارد. ولی از بین فرضیات فرعی مربوط به فرضیه اصلی اول، فعالان زنجیره تأمین نخهای ابریشمی معتقدند که شاخصهای خدمات بازرگانی و شاخصهای

فرضیه‌ها	نتایج
H_1	تأیید فرضیه پژوهشی
H_2	تأیید فرضیه پژوهشی
H_{1-1}	تأیید فرضیه پژوهشی
H_{1-2}	تأیید فرضیه پژوهشی
H_{1-3}	رد فرضیه پژوهشی
H_{1-4}	تأیید فرضیه پژوهشی
H_{1-5}	تأیید فرضیه پژوهشی
H_{1-6}	تأیید فرضیه پژوهشی
H_{1-7}	رد فرضیه پژوهشی
H_{1-8}	تأیید فرضیه پژوهشی
H_{2-1}	تأیید فرضیه پژوهشی
H_{2-2}	تأیید فرضیه پژوهشی
H_{2-3}	تأیید فرضیه پژوهشی

جدول ۹- خلاصه نتایج

خروج کارگاه‌ها از شهر (به دلیل مشکلات زیست محیطی) همه کارگاه‌ها در یک مکان قرار گیرند تا هم نظارت بر آنها ساده‌تر گردد و هم اینکه مواد اولیه مورد نیاز، زیر نظر کنترلهای دولتی در اختیار آنان قرار گیرد.

در شهر قم، کارگاه‌های رنگرزی، تجاری محسوب می‌شوند. پیشنهاد می‌شود به منظور کاهش هزینه تولید، آب و برق و گاز این کارگاه‌ها به صورت کاربری صنعتی محاسبه و دریافت گردد. در دیگر حلقه‌های زنجیره نیز کمایش چنین است.

- هزینه بیمه تأمین اجتماعی، بالاترین هزینه در جذب نیروی کار است. پیشنهاد می‌شود دولت در صد بیشتری از این هزینه را بر عهده گیرد زیرا به دلیل بالا بودن هزینه بیمه، بیشتر کارگران اخراج شده‌اند و افراد مسن فعالیتهای کارگاه‌هارا انجام می‌دهند که این امر بر کاهش اثربخشی و کارایی کارگاه‌ها بی‌تأثیر نیست.

- مواد اولیه مورد نیاز کارگاه‌ها در قم بدون نظارت ارگانهای دولتی، تأمین می‌گردد. پیشنهاد می‌شود که خود دولت با استفاده از کارشناسان خبره در امر رنگرزی و نساجی، مستقیماً متولی واردات رنگ و دیگر مواد اولیه شود یا بر امر واردات و تأمین رنگ نظارت مستقیم داشته باشد. همین مشکل هم برای کارگاه‌های سفیدگری کاشان وجود دارد به طوری که انحصار واردات آب اکسیژن در اختیار یک نفر است که نوسانات قیمت را به دنبال داشته است.

- در فصول سرد سال، کارگاه‌های سفیدگری کاشان که در حومه شهر مستقر هستند با کمبود گازوئیل مواجه می‌شوند. پیشنهاد می‌شود با توجه به لزوم

نهایی این گروه از شاخصها است که در نتیجه، برآیند پاسخهای آنها به گونه‌ای بود که فرضیه مذکور رد شد. (میانگین پاسخهای مربوط به فرضیه ۱-۳، برابر ۳/۲۶) است به طور کلی خلاصه نتایج مربوط به فرضیات تحقیق در جدول ۹ ارائه شده است.

■ ۹. ارائه راهکارها و پیشنهادها

بر مبنای تحقیق انجام شده می‌توان به این نتیجه رسید که بهبود عملکرد زنجیره تأمین متاثر از متغیر مکان یابی مکان یابی تولید و سنجش اطمینان زنجیره انجام می‌شود، می‌تواند راهنمای مناسبی برای این امر قلمداد شود. در این تحقیق سعی کردیم به بررسی علل تأثیرگذار زنجیره تأمین بر رقابت پذیری زنجیره تأمین صنعت پیردازیم. بر همین مبنای در ادامه این امر مورد بحث قرار خواهد گرفت.

۱.۹. راهکارهای پیشنهادی (مؤلف) برای بهبود زنجیره تأمین متاثر از متغیر مکان یابی

- با توجه به گران بودن هزینه زمین و اینکه قسمت اعظم هزینه ایجاد و برپایی محل تولید را به خود اختصاص می‌دهد، پیشنهاد می‌شود زمین دولتی ارزان قیمت و یا زمین با اقساط طویل المدت در اختیار متقاضیان ایجاد محل تولید در این زنجیره، قرار گیرد.

- با توجه به بی‌تأثیر بودن موقعیت مکانی رقبا بر عملکرد زنجیره تأمین، پیشنهاد می‌شود شهرکهای صنایع دستی در شهرهای بایگ و قم ایجاد شود یا با توجه به لزوم

بسیاری از موانع و محدودیت‌های زنجیره آشنا هستند.) فعالیت‌هایی از قبیل تصمیم‌گیری در مورد صادرات تخم نوغان، تعیین قیمت تصمیمی پیله تر، تعیین نرخ پیله خشک، تقسیم فعالیت‌های نخ ریسی بین کارگاهها و کارخانه‌های موجود، اعمال نظارت بر امر نخ ریسی، سفیدگری و رنگرزی، تأمین مواد اولیه موردنیاز هر یک از حلقه‌ها از قبیل رنگ، آب اکسیژن، سود و صابون و آنزیم، برآورد نیاز واقعی به نخ ابریشمی به منظور ابلاغ میزان تولید به حلقه اول (تولید پیله) و توانایی در تعیین نرخ تصمیمی خرید پیله‌ی تر بر اساس نیاز واقعی بازار به نخ ابریشمی، و یا به عبارت دیگر تبدیل سیستم فشاری زنجیره تأمین کنونی به سیستم کششی، ایجاد تعادل در قسمت‌های موجود در بازار به نفع تولیدکنندگان و صادرکنندگان، تصدی خرید و فروش محصولات تولیدی هر کدام از حلقه‌های زنجیره، به منظور کاهش دخالت و حضور دلالان در این بخشها که در این مورد به رفع عدم اطمینان تقاضا و تأمین کننده کمک می‌شود. این متولی خاص همچنین می‌تواند به گسترش بازارها از طریق ایجاد کارگاه‌های تولیدی جدید با حمایت بخش خصوصی و یا سرمایه‌گذاری خارجی، گسترش فرهنگ استفاده از مصنوعات جدید ابریشمی و همچنین اطمینان دادن به مصرف کنندگان نهایی فرش، که محصولات تحت نظارت این متولی تولید شده و تمامی استانداردهای طراحی ایرانی، رنگرزی و اصیل بودن ابریشم و سایر امور رعایت شده است.

با توجه به اینکه کارگاه‌های رنگرزی و سفیدگری، از پرداخت مالیات معاف هستند، پیشنهاد می‌شود که کیلومتری این کارگاه‌ها تا انشعاب خط لوله گاز، دولت تسهیلاتی برای ادامه خط لوله تا کارگاه‌های سفیدگری قائل شود که این امر هم عدم اطمینان تأمین و هم هزینه‌های تولید را کاهش می‌دهد. از همه مهمتر روی افزایش ضریب سلامت کارگاه‌ها نیز تأثیر می‌گذارد.

- علی رغم رد شدن فرضیه فرعی ۱-۳، دسترسی به خدمات مالی نزد فعالان حلقه‌های مختلف زنجیره تأمین اهمیت ویژه‌ای دارد. پیشنهاد می‌شود وامهای کم بهره، در اختیار اعضای این زنجیره قرار گیرد.

- با توجه به اهمیت بهره‌وری نیروی کار، پیشنهاد می‌شود کلاسهای آموزشی-ترویجی، به منظور بالا بردن مهارت‌های فنی شاغلان این زنجیره و همچنین ترغیب آنان به ادامه فعالیت، برگذار گردد. برگذاری این کلاسهای در حلقه‌های رنگرزی و نخ ریسی به دلیل تأثیر گذاری بر عملکرد حلقه‌های بعد، اهمیت بیشتری دارد.

- با توجه به اینکه دومین منبع درآمد دولت بعد از نفت، صادرات فرش است و فرش ابریشمی در چند سال اخیر از رونق سالهای قبل دور شده است، پیشنهاد می‌شود به منظور یکپارچه سازی حلقه‌ها و فعالیتهای این زنجیره، کار گروهی از بخش‌های صنعتی موجود در این زنجیره، مرکز ملی فرش ایران، جهاد کشاورزی و نماینده‌ای از هر کدام از حلقه‌های موجود در این زنجیره، تشکیل شود و یک متولی واحد جهت اداره امور کل زنجیره ایجاد گردد و همه فعالیتها تحت نظارت این متولی صورت گیرد. (حضور نمایندگان حلقه‌های زنجیره تأمین باعث می‌شود سیاست‌های اتخاذ شده، بر مبنای وضعیت موجود زنجیره تدوین شوند و از طرف دیگر این افراد با

فعالیت‌های تولید پیله و همچنین نخ ریسی نیز از پرداخت مالیات معاف گردند. به خصوص کارخانجات و کارگاه‌های ریسنده‌گی ابریشم در گیلان، مشهد و بایگ.

- ایجاد راهکارها و انجام مذاکرات جهت ایجاد کارخانجات تولید منسوجات ابریشمی از قبیل شال، روسری، کراوات، جوراب و... با سرمایه گذاری خارجی.

۲-۹. راهکارهای پیشنهادی (مؤلف) برای بهبود زنجیره تامین متأثر از متغیر عدم اطمینان

- از آنجا که در این تحقیق تأثیر در زمان تحویلها توسط تأمین کنندگان یک عامل تأثیرگذار بر عملکرد زنجیره تأمین تعیین گردیده است، لذا پیشنهاد می‌شود با ایجاد یک متولی واحد جهت اداره امور کل زنجیره تأمین نخ ابریشمی، زمانهای تأخیر را به حداقل ممکن رساند و با برنامه ریزی‌های اصولی و از پایین به بالا، این عدم هماهنگی‌ها را حداقل سازد. شایان ذکر است که چنین متولی واحدی می‌تواند با اعمال کنترل و نظارت بر هر کدام از حلقه‌های زنجیره، دقت و کیفیت تأمین کنندگان در تأمین سفارشها را نیز نظارت کند تا مواد اولیه کاملاً مطابق خواست هر کدام از حلقه‌ها در اختیار آنان قرار گیرد. چنین متولی واحدی می‌تواند با تحکیم روابط بین حلقه‌ها و حذف دلالها از این چرخه پر سود، میانگین زمانی طول ارتباط با تأمین کنندگان را افزایش دهد و از تقسیم سود بین دلالها و سودجویان جلوگیری کند و درآمد حلقه‌های زنجیره را بهبود بخشد. علاوه بر این، متولی مذکور می‌تواند وظیفه پیش‌بینی تقاضای ماهیانه را خود بر عهده گیرد و به دلیل تسلط کامل بر کل زنجیره قادر خواهد بود تقاضای هر حلقه را به طور دقیق
- با توجه به اینکه سازمان جهانی فائو، اقدام به سرمایه گذاری جهت ترویج نوغانداری در کشورهایی همچون سریلانکا نموده است، پیشنهاد می‌شود دولت جهت افزایش تولید و استفاده از تجارب جهانی این صنعت و با توجه به سابقه طولانی ایران در این صنعت و همچنین عبور جاده ابریشم از ایران، با سازمان جهانی فائو رایزنی کند تا سرمایه‌های خارجی جهت احداث توستستان، کارگاه‌های صنعتی تولید پیله در گیلان و تقویت سایر حلقه‌های زنجیره جذب شود.
- با توجه به نیروی کار فراوان در بایگ تربت حیدریه و ارزان بودن نیروی کار (روزانه ۲۵ هزار ریال) و سنتی بودن فعالیت‌های نخ ریسی و پراکنده بودن فعالیت‌ها، پیشنهاد می‌شود کارخانه یا کارگاه‌های نیمه صنعتی در این شهر ایجاد شود. شایان ذکر است هفتاد درصد نخ ابریشم تولیدی کشور در شهرستان بایگ تولید می‌شود.
- پیشنهاد می‌شود به منظور رقابت با تولیدات خارجی که به صورت قاچاق وارد می‌شود، یارانه تولید به کارخانجات تولیدکننده نخ ابریشم داده شود.
- پیشنهاد می‌شود صنایع حریربافی در کشور ایجاد شود.
- پیشنهاد می‌شود جهت تشوی نوغانداران به تولید پیله،

- مشخص نماید و بدین ترتیب امنیت شغلی مشاغل زنجیره افزایش خواهد یافت.
- بیشترین توقفات بدون برنامه خط تولید(فرایند) در حلقه های بررسی شده، ناشی از عدم اطمینان در تأمین انرژی است. پیشنهاد می شود دولت تسهیلاتی را برای در اختیار گذاشتن انرژی در فصول پر تقاضای سال به کارگاه ها و کارخانجات موجود در زنجیره بیندیشد.
  - در حال حاضر، بنا به اعلام رسمی، تعاونی ابریشم کشان بایگ و شرکت سهامی پرورش کرم ابریشم ایران، سالانه سی صد تن نخ ابریشمی تولید می شود که هفت صد تن از نیاز فعلی کمتر است و بقیه از طریق واردات تأمین می شود. پیشنهاد می شود با توجه به توانایی تولید تا سه برابر ظرفیت تخم نوغان در شرکت سهامی پرورش کرم ابریشم ایران و همچنین توانایی تولید تا سه برابر ظرفیت کارخانجات نخ ریسی، دولت اقدام به تشویق و حمایت از ایجاد و توسعه کارگاه های صنعتی و نیمه صنعتی تولید پیله نماید؛ با توجه به اینکه ارزش افزودهی تولید پیله بسیار بالاست (در حدود ۶۰-۱۲۰ برابر تا مرحله‌ی فروش فرش) و اشتغال زایی بالقوه‌ای در این صنعت وجود دارد (هفت صد هزار تن نخ از طریق واردات تأمین می شود)، حمایت دولت از ایجاد و برپایی چنین کارگاه هایی توجیه اقتصادی دارد.
  - از آنجایی که هفتاد درصد نخ مورد نیاز کشور از طریق واردات تأمین می شود (به صورت نخ خام یا پیله)، پیشنهاد می شود متولی خاصی جهت نظارت بر کیفیت نخ های وارداتی، مشخص شود.
- در سالهای اخیر به دلیل رکورد صنعت ابریشم و کم شدن تولید، بسیاری از کشاورزان اقدام به تغییر کاربری توتستان ها و یا نابودی درختان توت حاشیه مزارع خود کرده‌اند که در صورت افزایش تقاضا برای ابریشم و تولید پیله در آینده با کمبود درخت توت مواجه خواهیم بود؛ پیشنهاد می شود با اعطای تسهیلات مجدد به کشاورزان، اقدام به توسعه توتستان های کشور نمود.
- پیشنهاد می شود پیله تحویلی به نخ ریسی های بایگ با نرخ تضمینی دولت، در اختیار نخ ریسی ها قرار گیرد و با نرخ تضمینی از آنها خریداری شود تا وضعیت تولید در این شهرستان دچار رکود نگردد و رشد نماید. برای این منظور، تعاونی ابریشم کشان بایگ از قابلیت های لازم برخوردار است.
- در حال حاضر واردات نخ با تأیید مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی صورت می گیرد و کل نمونه های نخ های وارداتی، توسط شرکت صنایع ابریشم کیلان (بخش خصوصی) آزمایش می شوند و مورد تأیید قرار می گیرند. اما بنا به اظهار مدیر تولید این شرکت، نود درصد نمونه ها صلاحیت ورود ندارند اما متأسفانه به کشور وارد می شوند؛ پیشنهاد می شود اقدامات جدی تری توسط مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی صورت گیرد تا از ورود نخ های بی کیفیت به کشور جلوگیری شود.
- کشور تاجیکستان در سال ۸۱ تقاضای پنجه هزار جعبه تخم نوغان را به ایران داده بود که متأسفانه وزارت کشاورزی مخالفت کرد و این کار را منوط به صادرات توسط بخش خصوصی کرد که بخش خصوصی نیز اقدامی انجام نداد؛ پیشنهاد می شود با توجه به تقاضای

بالای تخم نوغان و وجود ظرفیت بالقوه‌ی تولید در شرکت سهامی ابریشم ایران، اقداماتی جهت تسهیل صادرات تخم نوغان و ارزآوری در این بخش صورت گیرد.

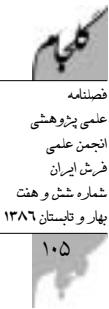
- با توجه به ارزان بودن نیروی کار در تاجیکستان، می‌توان تخم نوغان را بین کشاورزان آن کشور توزیع کرد و پیله‌های تولیدی را به کشور وارد نمود تا هم کیفیت پیله‌ها مشخص و تضمین شده باشند و هم از مزایای کاهش بهای تمام شده پیله تا پنجاه درصد کنونی استفاده برد. بررسیهای لازم در این زمینه توسط شرکت سهامی ابریشم ایران صورت گرفته است و مستندات آن موجود است.

■ ۱۰- پیشنهادهای محقق برای پژوهش‌های آتی

- سنجش میزان عملکرد زنجیره تأمین صنعت به همراه سنجش متغیرهای کلیدی مؤثر بر عملکرد زنجیره تأمین با تأکید بر متغیرهای مکان یابی تولید و عدم اطمینان زنجیره تأمین
- بررسی موائع توسعه مدیریت زنجیره تأمین در فعالیت‌های مرتبط با تولید فرش ابریشمی
- بررسی عوامل مؤثر بر پذیرش سیستم کششی و جایگزینی آن با سیستم فشاری در مدیریت زنجیره تأمین فرش.
- بررسی تأثیر ایجاد و توسعه مدیریت زنجیره تأمین نخهای ابریشمی بر افزایش فروش و سهم بازار فروش در ایران و جهان.
- شناسایی عوامل مهم موفقیت در برنامه ریزی

منابع و مأخذ

- information Systems, vol 13, pp 167-194
- 16- G. Mentzas, 1994, "Implementing an IS strategy- a team approach implementing", Long Range Planning, vol 10, pp 84-95
- 17- Lederer, Al Sethi, 1996, "Key prescriptions for strategic information Systems planning", journal of management information Systems, vol 13, pp 35-62
- 18- D. Thomas, P.M. Griffin, 1996, "Coordinated supply chain management", European journal of Operational Research, vol 94, pp 1-15
- 19- Suhong Li a, Binshan Lin, 2006," Accessing information sharing and information quality In supply chain management", Decision support Systems, p 16
- 20- A. Gunasekaran, E.W.T. Ngai,2004," Information systems in supply chain integration And management", European Journal of Operation Reasearch, vol 159, pp 269-295
- 21- Neil F. Doherty, Heather Fulford, 2005," Aligning the information security policy with the strategic information systems plan", Computers& Security, vol25, pp 55-63
- 22- A. Gunasekaran, W.C. chung,2004," supply chain management for the 21 st century organizational competitiveness", international journal of Production Economics, vol 87, pp 209-212
- 23- Micheal Harvey, R.glen Richey,2001," Global supply chain Management the Selection of globally Competent Managers", Journal of international management, vol 7, pp 105-128
- 24- 1- Amrik s.sohal, Rohit Bhatnagar, Supply Chain Competitiveness: Measuring the impact of location factors, uncertainty and manufacturing practices, Technovation 25 (2005) 443-456
- 1- Juite Wang, Yun- Feng Shu,2005, "A Possibilistic decision model for new product supply chain design", European Journal of Operation Reasearch,2006,p18
- 2- Chen- Tung Chen, Sue- Fen Huang, 2005, "Order- full fillment ability analysis in the supply- chain system with fuzzy operation times, international Journal Of production Economics, vol 101, pp 185- 193
- 3- Teck- Yong Eng,2006," Mobile supply chain management: Challenges for implementation" Technovation, vol 26, pp 682-686
- 4- Vicky Manthou, Maro Vlachopoulou,Dimitris Folinas, 2004," Virtual e- Chain (VeC) model for supply chain collaboration", international Journal Of production Economics, vol 87, pp 241-250
- 5- Suhong Lia, Bhanu Ragu- Nathamb, T.S. Ragu-Nathanb, S. Subba Raob, 2004," The impact of supply chain management practices on competitive advantage and organizational performance", omega the international journal of management science, vol 34, pp 107- 124
- 6- Choon Seong Leem, Bumyong OH, 2001," Evaluating information Strategic planning an Evaluation System and its Application:, Journal of System Integration, vol 10, pp 207-222
- 7- Henry E. Newkirk, Albert L. Lederer,2005, "The effectiveness of strategic information systems planning under environental uncertainty", Infromation&management,2006,p21
- 8- Suzanne de Treville, Roy D. Shapiro, Ari- Pekka Hameri,2004, "From supply chain to demand chain: the role of lead time reduction in improving demand chain performance", Journal Of Operation Management, vol 21, pp 613-627.
- 9- Jianxun Liu, Shensheng Zhang, Jinming Hu,2005," A case study of an inter-enterprise workflow-supported supply chain management system", information&management, vol 42,pp441-454.
- 10- S.Biswas, Y.Narahari,2004,"object oriented modeling and decision support for supply chains", European journal of Operation Research, vol 153, pp 704-726
- 11- Injazz J. Chen, Antony paularj, 2004," Towards a theory of supply chain management: the constructs and measurements", journal of operation management, vol 22, pp 119-150
- 12- Sunil Chopra, Peter Mendel,2001, Supply Chain Management: Strategy, Planning& Operation, Prentice Hall, Newjersey
- 13- Jianxun Liu, Shensheng Zhang, Jinming Hu,2005," Acase study of an inter- enterprise workflow- supported supply chain management system", information&management, vol 42, pp 441-454
- 14- Ohit Bhatnagara, Amrik S. Sohal,2005, "Supply chain competitiveness: measuring the impact of location factors, uncertainty and manufacturing practices:, Technovation, vol 25, pp 443-456
- 15- Joe peppard, john Ward, 2004, " Beyond strategic information systems: towards an Is capability", Strategic

۱۴۵

فصلنامه
علمی پژوهشی
انجمن علمی
فرش ایران
شماره ششم و هفت
۱۳۸۶ بهار و تابستان

۱۰۶